

OPINIE Klaar Loch mobiliseert wijken bij toekomstige tunnelmonden om draagvlak voor tunnelfilter te verbreiden

Tunnelfilter: extern onderzoek nodig

Een fijnstoffilter die zichzelf terugverdiend, het lijkt prachtig. Maar er zijn nog veel onduidelijkheden. Hoe zou het verder kunnen gaan? Een beschouwing.

door **Joos Philippens**

Als je als fietser de A2-straverse wilt oversteken, waarschuwen bordjes je dat bij fysieke inspanning het fijn stof je longen verniet. Over een jaar of zes is daar geen sprake meer van: dan is hier een autolove 'groene loper' en waan je je eerder in een park. Probleem: het fijn stof spuit iets verderop, bij de tunnelmonden, de lucht in. In verhevigde mate.

UM-hoogleraar preventieve geneeskunde Onno van Schayk 'viel dan ook van zijn stoel' toen hij begreep dat de nieuwe tunnel van in totaal 340 miljoen euro geen luchtfilter bevat. De A2-tunnel reduceert het fijn stof weliswaar gemiddeld met dertig procent, maar zadelst wijken als Heer, Scharn, Wyckerpoort en Nazareth op met extra uitstoot. Dat besef dringt nu ook door in de wijken zelf. Deze week werd een actiegroep gevormd van bewoners uit de wijken. Ze gaan acties voorbereiden om de politiek wakker te redden. Slimme actie van Klaar Loch, de immer actieve groep rond Paul Rutten, wier doorzettingssvermogen in politieke kringen inmiddels ook wel wordt ervaren als drammerigheid.

Zeker is dat de gemeente Maastrecht zich passief lijkt op te stellen. Wetvoeder Wim Hazeu schermt met rekenmodellen die erop duiden dat het fijnstofprobleem binnen Europese normen blijft. „En dat terwijl die Europese normen in 2013 waarschijnlijk verder aangescherpt worden“, zegt Van Schayk.

Waarschuwborden van Klaar Loch midden op de stadstraverse, straks verschuift het fijn stof-probleem zich naar de tunnelmonden. foto Harry Heuts

„Milieudefensie heeft recent echte metingen verricht, en die halen de voorspellingen fors onderuit.“ Hazeu vreest verder oponthoud voor het tunnelproject, het Roermond-syndroom. Daar bleek geavanceerde tunneltechniek onvoldoende getest, met twee jaar vertraging als gevolg. En de gewenste A2-tunnelfiltering is in Nederland nog nergens toegepast. Volgens Van Schayk is er echter nog jaren de tijd om het filtersysteem te testen, omdat de tunnelmonden het laatst zouden worden aangelegd. Dat is trouwens maar de

vraag, omdat in de officiële plannen volgend jaar juist bij de zuidelijke tunnelmond, wordt begonnen. Dan het financiële probleem: de tunnelfilter kan volgens de product gekoppeld worden aan een warmtesysteem: al die auto's zorgen voor heel veel hitte, die geleverd kan worden aan nabijgelegen huizen. „In drie tot vijf jaar is de investering van veertig miljoen euro terugverdiend.“, zegt Van Schayk. Dat is mooi, maar dan moet vooraf wel niemand die veertig miljoen op tafel leggen. Zo'n voorbedelpro-

ject, waar mogelijk later heel Nederland van profiteert, lijkt best kansrijk voor VROM-subsidie. De gemeente kampt echter ook met juridische twijfels. De A2-tunnel is in een jarenlange procedure Europees aanbesteed, en in hoeverre dreigen juridische claims als achteraf nog een filter aan het project wordt toegevoegd? Veranderd je dan niet naderhand 'illegaal' de spelregels? Rest nog één kwestie: dieselmotoren, nu nog de grootste fijnstofvervuilers, worden heel snel veel schoner. Maakt die ontwikkeling de tun-

nefilter overbodig? Nee, zegt Van Schayk, want het aantal auto's blijft fors toenemen. Hoe kan de impasse doorbroken worden? De gemeente betaalt een onafhankelijk onderzoek naar de technische, juridische en financiële haalbaarheid van de filtering. Valt dat positief uit, dan heb je de subsidie-aanvraag al zo ongeveer klaar. Of er een filter komt of niet, het besluit moet wel goed onderbouwd worden. Dat mag de Maastrechtse burger, en niet alleen die in de bredere wijken, van zijn stadsbestuur verlangen.